

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/173/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010996
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120010996.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného K. E., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom J., t. č. v ÚVTOS a ÚVV Ilava, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS a ÚVV Ilava dňa 18.11.2020, samosudcom JUDr. Michalom Fialom takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného K. E., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Dňa 05.08.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného K. E., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 6) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený vykonával trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 16T/35/2016 zo dňa 14.11.2016 (č. I. 25) v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/7/2017 zo dňa 15.06.2017 (č. I. 27), pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 06.11.2017 a ktorý administratívne vykonal dňa 06.11.2019.

Následne nastúpil na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/67/2015 zo dňa 05.10.2015 (č. I. 20) v spojení s uznesením Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/67/2015 zo dňa 15.01.2018 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia (č. I. 23), pre pokračovací prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona, ktorý administratívne vykonal dňa 06.11.2020.

Následne nastúpil na výkon súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky a 6 (šesť) mesiacov, so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8T/37/2019 zo dňa 16.07.2019 (č. I. 14), pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona, ktorý má predpokladane vykonať dňa 06.05.2023.

Vyššie uvedeným trestným rozkazom bol z dôvodu uloženia súhrnného trestu zároveň zrušený aj výrok o treste vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 16T/69/2018 (prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona).

Lehota na podanie návrhu o podmienčné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 06.08.2020.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 5) ÚVTOS a ÚVV Ilava uviedol, že: „Menovaný bol zo slobody predvedený do výkonu trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov (ďalej len „ústav Leopoldov“) dňa 06.11.2017. Do tunajšieho ústavu bol premiestnený dňa 19.12.2017. Po pobyte v nástupnom oddiele bol umiestnený do kolektívu odsúdených „B“ diferenciacnej skupiny. Z ústavu Leopoldov nie sú v dokumentácii evidované negatívne poznatky o odsúdenom, povinnosti si plnil. V tunajšom ústave správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, plní pokyny a príkazy príslušníkov zboru, dbá na dodržiavanie poriadku, zásad ustrojenosti a úpravy zovňajšku, časového rozvrhu dňa, osobnej i kolektívnej hygieny. V kolektíve odsúdených neboli zaznamenané konfliktné situácie. Je nápomocný personálu, zastáva funkciu z radov odsúdených - vedúci cely. Menovanému bola doposiaľ štyrikrát udelená disciplinárna odmena za plnenie pracovných povinností, disciplinárny trest mu uložený nebol. Verbálne prezentuje kritický postoj k trestnej činnosti, uvedomuje si zodpovednosť, hovorí, že bol ľahostajný a naivný. Z resocializačného hľadiska je potrebné uviesť, že do skupinových aktivít zameraných na rozvíjanie právneho a spoločenského vedomia, ktoré sú v jeho prípade povinné v rámci programu zaobchádzania sa zapája len sporadicky. Prístup odsúdeného k rozvíjaniu sociálnych zručností a schopností je nezodpovedný, neprejavil záujem o skupinovú formu zaobchádzania (diskusná skupina) so zameraním na predchádzanie konfliktov. V rámci individuálnej záujmovej činnosti sa venuje čítaniu a hraniu spoločenských hier. Nepravidelne sa zúčastňuje ponúkaných aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti a nie vždy plní ostatné úlohy zamerané na rozvíjanie morálno-vôľových vlastností. V pracovnom procese je zaradený dlhodobo, v súčasnosti je zaradený na nestráženom pracovisku s dohľadom mimo ústav. Na pracoviskách si povinnosti plnil a plní zodpovedne, teda v požadovanej kvalite s potrebnou disciplínou a pracovnou morálkou. Odsúdený je ženatý, s manželkou deti nemá. Z predchádzajúcich dvoch vzťahov má menovaný dve deti. Vyživovaciu povinnosť nahlásil a plní ju z rozúčtovania pracovnej odmeny. Je evidovaný ako bezdomovec v obci Moravany nad Váhom, pred výkonom trestu býval v prenajatej chate spolu so súčasnou manželkou, kam sa aj mieni vrátiť po ukončení výkonu trestu odňatia slobody. Sociálne väzby udržiava písomne, telefonicky a formou návštev s manželkou. Kontakty vedie v intenciách slušného správania sa. Menovaný čiastočne plní program zaobchádzania. V edukačnej oblasti sa vyskytujú nedostatky v záujme odsúdeného o zvyšovanie právneho a spoločenského vedomia a sociálnych zručností a schopností. Rozvíjanie morálno-vôľových vlastností nie je dostačujúce, k úlohám vyplývajúcim z programu zaobchádzania vo voľnočasovej oblasti pristupuje laxne. V pracovnej oblasti možno odsúdeného charakterizovať ako zodpovedného. Udržiavanie partnerského vzťahu je dostatočné, no sociálna situácia sa javí ako menej stabilná. Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania, a to z dôvodu neistého sociálneho zázemia (pred výkonom trestu odňatia slobody evidovaný ako bezdomovec), dlhoročného konzumu návykových látok, nedostatočného príjmu a opakovanej trestnej činnosti, ku ktorej zastáva kritický postoj. Trestná minulosť odsúdeného, viď odpis registra trestov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienčné prepustenie a neodporúča sa podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.“

Z odpisu registra trestov (č. I. 8) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 10-krát súdne trestaný, pričom celkom 8-krát mu bol uložený trest odňatia slobody. Súd dodáva, že odsúdenie vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 16T/35/2016 má odsúdený evidované v odpise registra trestov dvakrát, pričom malo by byť iba raz.

Zástupca ÚVTOS a ÚVV Ilava na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň dodal, že od vypracovania nedošlo k zmene.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trest ktorý aktuálne vykonáva dostal možno pochybením súdu, bol toho názoru, že bol vlastne 2-krát trestaný za ten istý čin v rovnakom čase. K hodnoteniu ústavu uviedol, že sociálne zázemie má, keď má kde bývať. Ďalej uviedol, že v Nemšovej má prisľúbenú prácu.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného s poukazom na záver hodnotenia ústavu a trestnú minulosť odsúdeného, ktorá nedáva záruku, že sa v budúcnosti nedopustí ďalšej trestnej činnosti.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienecné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienecnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmienecné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienene prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienecnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienecným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmienecné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienene prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienčné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienčnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie tak táto podmienka v danom prípade nebola splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Súd zároveň dodáva, že jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného je aj zmena na nazeranie na trestnú činnosť.

Konkrétne súd z hodnotenia zistil, že odsúdený sa zapájal iba sporadicky do skupinových aktivít zameraných na rozvíjanie právneho a spoločenského vedomia, pričom tieto aktivity sú v jeho prípade povinné. Je teda zrejmé, že odsúdený si neplní jednu zo svojich povinností zameraných na vlastnú resocializáciu. Navyše z hodnotenia tiež vyplynulo, že odsúdený je nezodpovedný pokiaľ ide o rozvíjanie sociálnych zručností a schopností. Vo svetle uvedených skutočností má súd zároveň pochybnosti o odsúdenom pokiaľ ide o kritické nazeranie na spáchanú trestnú činnosť. Aktivita v tomto smere je u odsúdeného totiž nízka. Samotné verbalizovanie kritického postoja k trestnej činnosti tak môže byť iba prejavom prispôsobenia sa očakávaniam či nárokom na odsúdeného vo výkone trestu. Tu je potrebné uviesť, že v prípade odsúdeného nejde o prvý výkon tohto druhu trestu, a teda ten zaiste vie aké sú kladené nároky zo strany ústavu pre získanie pozitívnych záznamov do hodnotenia. Odsúdený už bol celkom 10-krát súdne trestaný a aj z tohto hľadiska by sa vyžadovalo aby preukazoval vo výkone trestu vyššiu aktivitu zameranú na svoju resocializáciu. Aj odsúdený musí chápať, že pri viacnásobne trestanej osobe si súd v prípade splnenia podmienok pre podmienčné prepustenie nemôže vystačiť iba s jeho slovnými deklaráciami, ale snaha po náprave musí byť taktiež podložená jeho aktivitou. V tejto oblasti však odsúdený má vyššie uvedené rezervy. Vzhľadom na uvedené preto súd konštatuje, že odsúdený nepreukazuje polepšenie vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona.

Splnená taktiež nebola dôsledne tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy veľké.

Súd pri hodnotení rizika recidívy prihliadol na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý bol už doposiaľ celkom 10-krát súdne trestaný, pričom bol viacnásobne vo výkone trestu odňatia slobody. Ako negatívum súd vyhodnotil aj skutočnosť, že odsúdený už bol v minulosti podmienčne prepustený, a to vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/177/2010, v ktorej sa síce osvedčil, no následne sa opätovne dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Odsúdenému tak bola daná viacnásobne možnosť preukázať

spoločnosti svoju nápravu a schopnosť viesť riadny život, avšak odsúdený túto možnosť nevyužil, nakoľko sa aj naďalej dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené možno charakterizovať osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, od ktorej páchania ho neodradili ani viaceré odsúdenia či vykonané tresty.

V tejto súvislosti súd uvádza, že z hľadiska naplnenia účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona u osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, vystupuje do popredia represívna zložka trestu (zabránenie odsúdenému v páchaní ďalšej trestnej činnosti, a to obmedzením jeho osobnej slobody), keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody, čo je aj prípad odsúdeného.

Súd sa tak stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Súd len dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu o podmiennečné prepustenie, súd primárne vychádza zo záverov hodnotenia ústavu, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V danom prípade súd nezistil iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

Pokiaľ ide o skutočnosti tvrdené odsúdeným o tom, že v súčasnosti vykonáva trest za trestný čin, za ktorý už bol uznaný za vinného k tomu je potrebné uviesť nasledovné. Odsúdený je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody pre dva trestné činy zanedbania povinnej výživy, a to vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8T/37/2019 a 16T/35/2016.

Zo skutkových viet odsudzujúcich odsúdení bolo zistené, že v prípade prvého odsúdenia odsúdený neplnil vyživovaciu povinnosť na dcéru G. a v prípade druhého odsúdenia na syna J.. Ide teda o dva samostatné skutky, ktoré sa posudzujú ako dva samostatné trestné činy. Zásada, že nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby vymedzená v čl. 50 ods. 5 Ústavy SR by bola porušená v prípade ak by odsúdený bol uznaný za vinného zo zanedbania povinnej výživy v prípade toho istého dieťaťa a pokiaľ by sa neplatenie výživného týkalo totožného obdobia. Toto nie je prípad odsúdeného.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a vzhľadom na ústav (stredný stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.